

Timo Kinnunen
Särkiniementie 16 A 41
70700 Kuopio
Finland

Armeija: Mikkeli-Lahti II

Minun armeijatieni ei ollut kovinkaan kunniakas. En kyennyt luomaan varsinaista sotilasuraa. Siksi en tule koskaan saamaan rintapieleeni riviä komeuta ja kiiltäviä mitaleita. Eipä ole juuri väliksikään. Alokasajan vietin Mikkelin kaupungissa sijaitsevassa tiilikasarmissa, ja siirryin sieltä Lahteen lääkintäaliupseerikouluun. Olihan se jotenkin hienoa kun Mikkelin saapumiserästä valittiin vain kaksi koulutettavaksi. Jouduin kuitenkin palaamaan Lahdesta maitojunalla takaisin mikkeliin. Vietin Karkialammella varusmiespalvelukseni loppuajan B-miehenä. En saanut edes korpraalin natsoja, eli jäin niin sanoakseni sotamieheksi. *He* sotamieheksi - niikuin *Sven Tuuvakin* sanoi.

Miksi ihmiset menevät armeijaan?

Tässäpä tuhannen taalan kysymys. Olen katsellut hieman huvittuneena netistä, kuinka jotkut melkein pälvovat netissä omia armeija-aikojaan, ja luettevat myöhemmin saamiaan ylennyksiä. Sotakoneita ihailaan, ammutaan värikuulapysyillä, katsellaan toimintaelokuvia - ja julkaistaan jo varusmiesaikoina netissä bilekuvia, joissa mukamas aikuiset miehet makaavat munasillaan, ja sammuneina, ja mikä nyt mitenkin. Kun se oli niin hauskaa! Ihminen jotenkin vaan jää jumiin, ja ei osaa toistaa muuta kuin oppimaansa mantraa, ja näkee mielellään koko maailman taistelukenttänä. Varmaankin näillä se intiaanileikkivaihe on jäänyt jotenkin päälle. Silloin kun olin itse menossa armeijaan, oli suomalaisessa yhteiskunnassa menossa eräänlainen armeijakriittinen vaihe, ja melkein pä kaikkeen muuhunkin suhtauduttiin pääasiassa vasemmistolaisella varauksella. Etupäässä *taistolaiset* vastustivat sitä, että Suomessa ylipäätään oli armeija, ja he halusivat aloittaa koko maailmaa koskevan aseistariisunnan juuri täältä. Suomalaisen tuli heittää ensimmäisenä pyssyt ja puntarit pois. Jokainen kai käsittää, että isompien kihojen sitä pitää ensinnä *kupsahtoo*, kuten jo **Mielonen** tuntemattomassa aikanaan sanoi. Ennen armeijaa olin lukenut **Erkki Tuomiojan** kirjan *Tahditon rauhanmarssi*, ja ajattelin, että noihinhan se tulee kehitys maailmassa menemään. Vaan eipäs mennytkään niin. En ymmärtänyt, että hän, ja hänen kaltaisensa nuoret yhteiskunnalliset aktivistit olivat syntyneet kultalusiikka suussa, ja heidän ulottuvillaan oli mahtava virikkeiden valtameri. Juuri heidän sopi vaatia muutosta, ja polttaa sotilaspassin. Muistan kun jo olin alokkaana armeijassa, ja komppanianpäällikkö esitti kasarmin luentotilassa, että nyt sopi kaikkien, jotka eivät halunneet palvella maataan asellisesti, poistua huoneesta, ja asia olisi sillä selvä ilman jälkiseuraamuksia. Kukaan ei nostanut kättään saatikka sitten poistunut. On niin vaikeaa vastustaa joukon voimaa. Ja eihän se nyt olisi ollut noin yksinkertaista, kun oltiin jo sisällä systeemissä. Että olisi voitu yksinkertaisesti vaan kävellä pois, ja sanoa: *ku mie en taho!* Olihan asevelvollisuus sentään voimassa, eli Suomen laki oli meidät tänne pakottanut. Mutta ei sen puoleen. Vastustan minä yhäkin kaikenlaista rakenteellista väkivaltaa, ja asevoimien merkityksen kasvua, koska aseilla ei ratkaista mitään ongelmia, ja ennenkaikkea opitaan antamaan edes jossakin periksi. Todellisessa maailmassa on neuvoteltava ja sovittava asioista, ja jos vain mahdollista, selvät rikolliset kansanjohtajat otettava kiinni ja pantava putkaan, linnaan ja vankilaan. Tämä on kuitenkin vaikeaa maailmassa, jossa johtavan suurvallan on todettu syyllistyneen melkein kaikkeen, josta se on ollut etunenässä muita syyttämässä. On kidutettu ja kiristetty tietoja, sekä annettu apua ehdollisena: jos teet tämän, niin saat tuon. Olemme luisumassa eräänlaiseen moraaliseen tyhjiöön, jossa jokainen on jäävi ja tällainen tilanne on ennekin johtanut sotiin. Se, joka on tarpeeksi röyhkeä, käyttää aina tilaisuutta hyväkseen. Vähän niinkuin **Hitler** aikanaan. Tämä rakenteellinen vika yhteiskunnassa eräänlainen kiikkulauta, tai sota-automaatti, jota kukaan ei näytä voivan hallita. Ei ymmärretä, että ne, jotka hallitsevat rahahanoja, voisivat ajaa suurenkin valtion konkurssiin (ja on ajanutkin), tai lopettaa suuren määrän sotia, koska niihin tarvitaan rahaa. Aseiden myyjät tarvitsevat pääomia, ja todennäköisesti lainaavat rahat luottolaitoksilta. Kukapa sitä nyt omasta taskustaan ottaisi. Voitaisiin myös vähentää pudjeteissa aseisiin osoitettuja määrärahoja, mutta kun tässä nyt on kyse kovan luokan bisneksestä, joka tuo sijoittajilleen suuria voittoja, ei siitä haluta oikeastaan

luopua. Asekauppa pyörittää maailman taloutta. Tällä tavoin väkivalta on osa yhteiskuntaa, ja on osa sen vitaalisia rakenteita ja juuri tästä tulisi päästä eroon. Ainut syy liittyä oman maan armeijaan on nykymaailmassa se, että se takaa todennäköisimmin hengissäsäilymisen, koska suurin osa sodissa kuolleista on nykyään siviilejä. Myös ruokaa on tarpeeksi sotilaille, ja sotien kestäessä jokaisella on mahdollisuus päästä kipuamaan vallan kukkuloille, koska vääpeleitä ja luutnantteja kuolee solkenaan, ja uusia pikakoulutetaan tilalle. Jokainen pääsee varmasti määräämään ja käskyttämään muita, ja seisottamaan vihollisia nippusiteet ranteissa, ja liinat silmillä. Jos nimittäin säilyy itse hengissä.

Armeija Mikkeli-Lahti

Mikkelin kasarmi - Karkialampi

Vietin enimmäns osan varusmiesaikaani Mikkelissä, eli tarkemmin sanoen kaupungissa sijaitsevilla kasarmeilla ja myöhemmin Karkialammella. Välillä pistäydin Lahdessa Hennalassa, mutta se nyt oli vaan semmoinen pyrähdys. Mikkelin kaupungin alueella sijaitsevat Savon prikaatin kasarmit, mutta nykyään nekin on muutettu erilaisiksi koulutustiloiksi, ja koko Savon prikaati on lakkautettu tarpeettomana. Ylläolevassa kuvassa näkyvät kohteet entisellä sotilasalueella ovat siten siviilikohteita, ja niiden esittäminen ilmakuvassa ei enää uhkaa kenekään turvallisuutta. Armeija on silti läsnä kaupungissa ja sen lähialueilla vahvasti, koska Mikkeliin on siirretty uusia sodanjohdon rakenteita. Suomen armeija on käyttänyt halki vuosikymmenten entisiä venäläisten rakentamia kasarmeja, joskin uusiakin on rakennettu. Tästä johtuu se, että eri varuskuntakaupungeissa esimerkiksi päävartiot ovat toinen toistensa kopioita, ja kasarmit muistuttavat toisiaan. Koska ne on tehty kestävämpään aikaan, on niitä myös käytetty niin pitkään kuin mahdollista.

Kuvassa näkyy entinen neljäs komppania, jossa minun oli kyseenalainen kunnia aloittaa varusmiespalveluni. Minun saapumiseräni oli sikäli erikoinen, että ylioppilaita oli vähän, ja rikollisia aineksia miehistössä normaalia enemmän, ja tietenkin tavallisia taapertajia. Vaikka komppaniassa olikin joitakin lukumiehiä, niin etupäässä siellä liikuttiin varsin matalalla tasolla, ja hengen korkealento jäi yksittäisiin tapauksiin. Alokasaikana liikkuminen oli rajoitettua, ja nuoret soturit olivat tavallaan arestissa kasarmilla, sillä sieltä ei päässyt kaupungille huseeraamaan, ja lomiamia ei vielä saanut. Kasarmilla järjestettiin tavanomaisten kenttäharjoitusten ohella sotilaallisten arvojen tunnustamistestejä, ja kun alokas tunsi ”herra luut ja herra väät” riittävän tarkasti, hän pääsi sotkuun ja senjälkeen saattoi jopa toivoa lomiamia. Marssit eivät olleet kohtuuttoman rasittavia, mutta kun jalkineet olivat joko liian suuret, tai aivan liian pienet, jalat joutuivat kohtuuttoman rasituksen kohteeksi. Minullekin kehittyi marssimurtuma oikeaan jalkaterään, mikä sitten myöhemmin katkaisi niin sanotun sotilasurani. Koska kivunsietokykyäni kasvoi rasitusten enetessä, tulin valituksi siihen harvalukuisten nuorten sotilaiden joukkoon, jotka pääsivät Lahteen lääkintäaliupseerikouluun. Olin sinne lähetettävistä ainut koko pataljoonasta. Mutta on taivaan tosi, että sinne lähti jo valmiiksi sairas mies.

Muistan kun olin juuri saapunut neljänteen komppaniaan, kun viereisen viitoskomppania pihalle jo

komennettiin alokkaita patjoineen kaikkineen. Sitä hallitsi Hulluksi kapteeniksi kutsuttu mies, joka sai jopa jossakin vaiheessa arvonalennuksen luutnantiksi tempauksistaan. Se harrasti sellaista, mitä sanotaan simputukseksi. Valokuvia minulla ei tapauksesta ole, mutta käytetään tässä nyt hyväkseen netistä napattua kuvaa, jossa varusmiehet kuljettavat patjojaan päävartion tarkistusta varten. En osaa sanoa, kokivatko kuvatut varusmiehet itsensä nöyryytetyksi, mutta oletettavaa on, että jotkut närkeistyivät syvästi.

Mikkelin kaupungin varuskunta oli suljettua aluetta, ja kuvassa näkyy entisen pääportin tienoo, jossa seisojain aseistettu vartiomies, jolla oli niin sanotusti *kovat piipussa*. Minun aikani sattui, että eräs varusmies alkoi ruiskia pääportilla konepistoolillaan ympäriinsä, ja hänet poistettiin kaikessa hiljaisuudessa siviiliin. Periaatteessa portista ei olisi saanut päästä sisään ketään, jota ei tuntenut, mutta käytännössä humalaiset, kaupungilta tulevat upseerit tulivat ja menivät, vartiomiehiltä pajoakaan lupia kysymättä. Henkilökunta näet asui suurelta osin kasarmialueella, mutta mistä niitä saatanoita olisi kaikkia tuntenut, ja ne liikkuivat paljon myös siviilit päällään. Myös erilaiset ajoneuvot eivät paljoa kulkulupia kyselleet joten kyllä tässä asetettiin varusmiehet liian vaikeaan valintatilanteeseen.

Kuvassa näkyy entinen Mikkelin päävartio, jossa vasemmanpuoleisen ikkunan takana oli vartiomiesten

tupa, ja rakennuksen oikealla puolella päivystävän upseerin toimitilat, ja muu osa rakennuksesta olikin varattu putkia varten, joihin suljettiin kaikki räyhääjät, ja eri syistä säilöön tuomitut. Nykyään rakennuksessa on Kassu-niminen kahvila. Eräänlaisena huvittava yksityiskohtana alkuperäisessä päävartiorakennuksessa oli se, että talon räystäät olivat täynnä pystyssä olevia nauloja, jotta linnut eivät siellä istuskelisi. Kaikki elävä haluttiin karkoittaa pois. Minun vartiovuorollani tapahtui niinkin, että päivystävän upseerin ollessa tilapäisesti poissa vangit tulivat vartiotupaan, ja pyysivät saada ladata lippaita. Sitä onnea ei heille kuitenkaan suotu, ja lopulta heidät saatiin suostuteltua menemään putkaansa takaisin. Vaikka sattuihan sitä kaikenlaista minullekin. Eräällä metsäretkellä oltiin asetettu aseisiin erääseen mäenrinteeseen, ja ammuttiin räkäpääammuksilla, kun äkkiä ylempänä maanneen alokkaan pyssyn patruunanraiskaaja lensi paukahtaen mäkeen; oli näet laittanut pari kovaa räkäpäiden joukkoon. Sallimus oli kuitenkin puolellani tässäkin.

Sotilaskoti on säilynyt melkein ennallaan, ja se sijaitsee pääportin kohdalla kadun vastakkaisella puolella. Tämä oli siis ensimmäinen paikka kaupungilla, jonne alokas saattoi päästä (opittuaan kaikki ”herra luut ja herra vääät”, ja ”on niin pimmeä ettei nää”). Minulle on jäänyt jotensakin epäselväksi se, miksi sotilaskoti sijaitsi erillään varuskunta-alueesta, mutta näin tässä tapauksessa oli pääsy käymään.

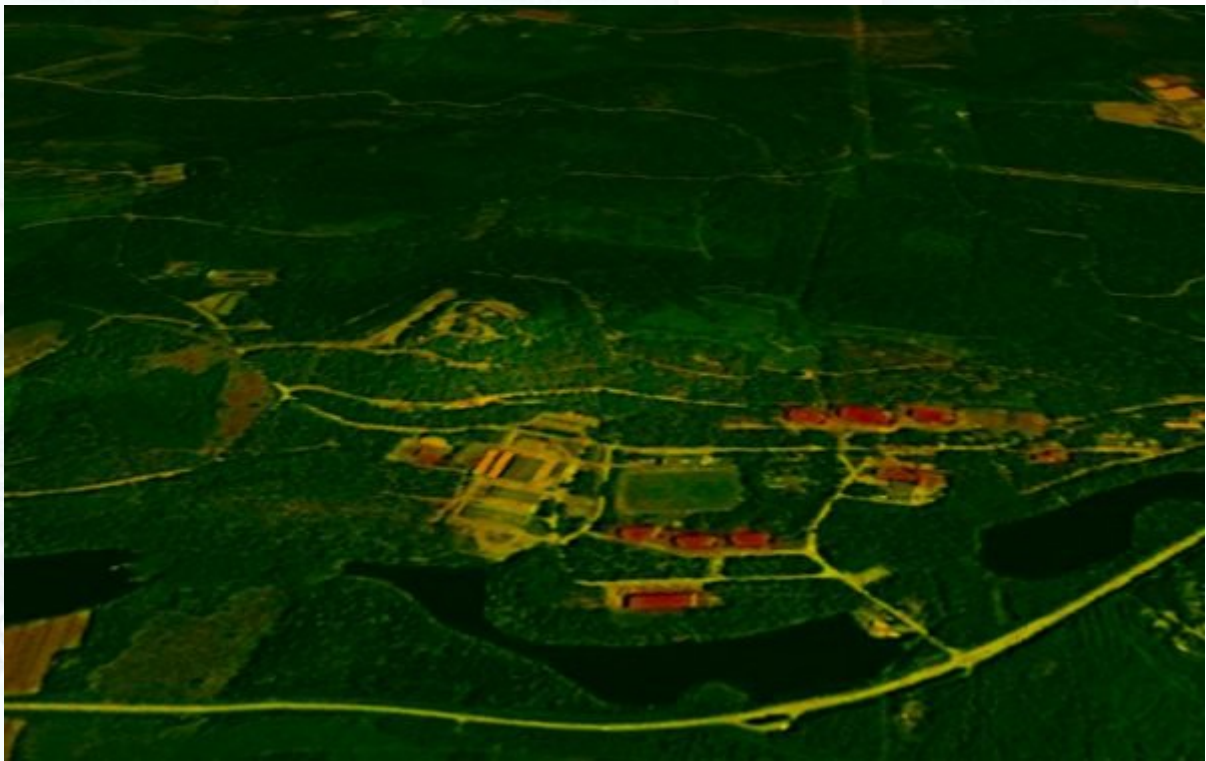

Kun alokkaat olivat viettäneet riittävän ajan kasarmeilla, heidät kuljetettiin kuvassa näkyvään kirkkoon sotilasvalaa varten. Muistaakseni valaa oli opeteltu ennakkoon senverran ulkoa, että jokaine tiesi mölistä mukana, kun kaavaa luettiin. Jotkut intomieliset suhtautuvat sotilasvalaan täysin sitovana, mutta ei minun saapumiserässäni, jossa intomieliä ei ollut. Oli vaan tavallisia hevosmiehiä ja rosmoja. Itse en pidä tällaisia valoja muuna kuun eräänlaisena initaatoriittinä, jossa pyritään luomaan jonkinlainen veljeskunnan vaikutelma. Vähän samaan tapaan kun puhutaan veteraaneista yhtenäisenä joukkona, vaikka tosiasiaassa veteraanit koostuvat monenlaisista sukankuluttajista.

Ampumarata sijaitse ennen Siekkilässä, jossa ei noihin aikoihin ollut taloja, ja Siekkilän vieressä sijaitsi Kalevankangas, jossa käytiin harjoittelemassa. Kuvassa näkyvä rakennus sijaitsi ennen Siekkilän ampumaradalla, mutta siirrettiin myöhemmin uudemmalle ampumaradalle. Erään ammunan jälkeen alokkaat järjestettiin riviin rakennuksen eteen, ja minut kutsuttiin esiin sanoen: *katsokaa tätä miestä!* Luulivat näet, että olin ampunut huipputuloksen. Yritin vänkyttää, että oli tapahtunut laskuvirhe, mutta minun käskettiin tukkia turpani. Kun kapiasisille selvisi, että niinhän se asia olikin, niin minä sain siitä kärsiä. Olin myös ihan itse laatinut ison pahvisen taulukon, johon ampumatulokset merkittiin. Ennen ammuntaan lähtöä komppaniassa kysyttiin näet piirustustaitoisia, ja nostin kättäni kun osaan piirtää, ja minulle sanottiin, että teet nyt tässä sitten tällaisen taulukon. Armeijassa ei kannata olla missään asiassa vapaaehtoinen. Ja jos sattuu jotakin epämieluisaa, se on upseerien mielestä aina ihan oletusavoisesti mosurin syy.

Mikkelin kaupungin varuskunta siirtyi Karkialammelle sinä aikana kun minut oli jo lähetetty Lahteen lääkintäaliupseerikouluun, ja kun saavuin takaisin Mikkeliin maitojunalla, tänne minut sitten hevosella tuotiin. Sain alkuun pitää joitakin viikkoja ruskeaa aliupseerin pukua, mutta lopulta minut lähetettiin vaihtamaan se tavallisiin mosurin rytkyihin. Se otti senverran herrojen kunnian päälle kun mies lähetettiin takaisin alipuposeerikoulusta. Ikäänkuin syy olisi ollut minun, ja olisin tahallani telonut koipeni. Mutta armeija nyt vaan on tällaista. Olen hieman käsitellyt tätä **Google Eart** -kuvaa niin, että rakennukset näkyvät punakattoisina, ja niiden takana hieman kuvan keskiviivan vasemmalla puolen näkyy Saaravuori hieman koholla, eli kuva on lievästi kolmiulotteinen. Karkialammen seutua ollaan ottamassa asuinrakennuksen tonttimaiksi, mutta Saaravuoren alue pysyy tiukasti armeijan suljettuna alueena. Miksi se on suljettu? No, silloin kun minä vaikutin Karkialammella, oli joitakin viikkoja keittiöpossuna, ja vapaa-aikaa oli runsaasti. Käytiin muutamien poikien kanssa tutkimassa Saaravuoressa tehtäviä rakennustöitä, ja koska siellä ei ollut minkäänlaista vartiointia, tuli siellä nähtyä kaikki mitä siellä oli. Mutta ollaan nyt senverran solidaarisia, että pidetään turvat tukossa.

Kuvassa näkyy Karkialammen varuskunta-alue katsottuna vesitornista, ja jos nyt oikein muistan, niin etualalla sijaitsivat kranaatinheitinkomppania ja aliupseerikoulu. Taaempänä vasemmalla sijaitti ruokala, ja äärimmäisen oikealla näkyy luultavasti sotku. Nyt tämä kasarmien kokonaisuus lakkaa olemasta, koska Savon prikaatia ei enää ole. Erilaisia oppilaitoksia sun muita tunkee vähitellen tyhjiin kasarmirakennuksiin, ja niin eräs aikakausi vuorollaan päättyy, ja hyvä niin.

Entinen komppaniarakennukseni näkyy hyvin tieltä, joka vie Mikkelistä Jyväskylään. Onneksi **Google Street View** -kuvausauto on näpänyyt kuvansa talvella, mikä lisää näkyvyyttä merkittävässä määrin. Siellä, se, saatana, on. Jotkut armeijan käyneet haikailevat, että kuinka hienoa armeija-aika oli. Minä en haikaile, vaan totean vain, että aika aikaa kutakin, sanoi pässi, kun päätä leikattiin. Joillakuilla vain sattui sellainen tuuri, että he eivät joutuneet kenekään hampaisiin, ja saivat palkinnokseen nipun prenikoita. Ihmisen elämä on paljolti riippuvaista onnesta ja sattumasta.

Kuvassa näkyy komppaniarakennus, jossa minu oli kunnia asua palattuani Lahdesta. Elämä kasarmissa ei ollut lainkaan normaalia, ja miehistön rikollinen aines järjesti iltalomillaan kaikenlaista hauskaa. Heti Lahdesta palattuani minut sijoitettiin vääpelin toimistoon kirjurin apupojaksi. En minä mitään toimistohommia osannut, ja kun vääpeli kerran lähetti minut varastohuoneeseen noutamaan jotakin hemmetin *kuittilomakkeita*, en tiennyt mitä hakea. Ja silti se haukkui minut, vaikka olin vain asiasta tietämätön, ja minuahan ei oltu koulutettu erikseen minkäänlaisiin kirjurihommiin. Sama vääpeli muuten joka joutui raastupaan ammuttuaan kerran erään vieraan metsästäjän ajokoiran, joka oli jäniksen perässä. Erityisen huvittava hahmo oli komppaniapäällikkö, joka oli ilmeisesti jäänyt jotenkin lapsen asteelle. Sen pöytälaatikossa oli kasa tinasotilaita, joiden kanssa sillä oli ihan omat operaationsa. Saatuaan oman huoneen, se käski meitä kirjureita tulemaan sisään, ja siirrätti meillä työpöytänsä sinne tänne, jotta olisi saavuttanut tietyn sisääntulovaikutelman. Uusia alokkaita oli näet tulossa, ja se viritteli niille omia kuvioitaan, ja testasi asioita. Kuvaavaa on, että tämä sotaherra ei kätellyt minua lainkaan, kun palvelusaika päättyi. Kaikki muut vapautuvat varusmiehet käteltiin. Erittäin outoa touhua, mutta toisaalta minä tiesin sen tinasotilasleikeistä, ja muistakin omituisuuksista. Se käänsi vain katseensa muualle. Toisaalta kuulin, että varusmiehet olivat nostaaneet lähtöiltana kyseisen komppaniapäällikön kauluksestaan puunoksaan sotkulle vievän polun varteen, mutta tätä tietoa en voi kuitenkaan vahvistaa. Sen vain voin sanoa, ettei hänestä pidetty. Vaikka eiväthän ne kaikki olleet samanlaisia. Sattui näet kerran, että muuan helvetin *niutanen* suuttui, ja heitti minua saappaallaan. Saapas osui isoon tuvan ikkunaan, joka särkyi. Meni heti kertomaan asiasta eräälle toiselle aliupseerille, joka sanoi, ettei lasia tarvinnut korvata. Olisihan se ollut iso osa muutoinkin niin pienistä päivärahoista. Kun sitten myöhemmin kerran Mikkelin teatterissa tämä samainen aliupseeri tuli väliajalla eukkonsa kanssa tupaten täyteen kahvilaan, annoin sille heti kumartaen oman paikkani. En osaa sanoa, ymmärsikö hemmo asioiden syyhteyttä, mutta mitäpä väliä sillä on. Ja vielä kertoisin eräästä tapauksesta, jonka syyt olen ymmärtänyt vasta jälkepäin. Kun tulin muun ikäluokkani keralla Mikkeliin neloskomppaniaan, jouduin samaan tupaan tietyn jengin kanssa, ja tuolloin ihmissuhteet olivat vielä vapaamuotoiset, koska kaikki olivat samanlaisia. Kun sitten joukko-osasto siirtyi Karkialammelle, ja siellä aliupseerit omaan tupaansa, olivat suhteet entisiin tupatovereihin aluksi ihan normaalit. Harrastettiin hypnoosi-istuntoja, ja soiteltiin kitaraa, ja tehtiin lauluja kapiiaisista, kuten "Ralliauto Lounin on, runtu aivan mahdoton, valokeilat lakaisevat tietä pimeää", jonka riimittelyyn osallistuin innolla, ja jonka herrat alipuseerit esittivät jossakin illanistujaisissa. Mutta sitten tuo kaikki muuttui, ja nämä entiset tupakaverit kapunkikasarmien ajoilta antoivat ymmärtää, ettei aliupseerien sopinut veljeillä sotamiesten kanssa, ja niin seurustelu heidän kanssaan päättyi niinkuin itsestään. Eräs heistä ryki ja punotti, ja sanoi lopulta, että jos voisit pysyä poissa

meidän tuvasta! Ja se oli sentään ylioppilas, ja vaikuttanut kaikkein fiksuimmalta tuossa porukassa. Tämä kaikki johtui siitä syvästä muutoksesta, joka varusmiestovereissa tapahtui palvelusajan edetessä. Huumori katosi, ja tilalle tuli jotakin pingottunutta tärkeilyä. Palvelusajan alussa joku savolaisnuorukainen Säviäntaipaleelta, joka keräsi nauravan pöydän täyteen sotilaskodissa, ja nauroi itsekin koko ajan vapautuneesti, muuttui vähitellen muumiokasvoiseksi, hidasliikkeiseksi hevosmieheksi, ja vähitellen monet muutkin menettivät identiteettinsä. Kaikkia armeijan älyttömyyksiä alettiin pitää normaalina, ja enää ei ymmärretty, että armeija kesti vain kuudesta kuukaudesta vuoteen, ja sen jälkeen alkaisi taas normaalielämä, jossa armeijan jakamat natsat olisivat lähinnä hyvä vitsi. Muutinkin loppuajaksi hevosmiesten tupaan, sillä nämä sentään olivat kiitollisia minulta saamastaan pehmeästä leivästä, ja antoivat olla rauhassa. Hei heistä liioin henkeväää seuraa ollut, mutta heissä oli jäljellä tuo sisäinen tuli, joka auttoi heitä kestäämään ja säilyttämään sen vähäisen ihmisyyden, joka heille oli suotu. Hevosmiesten seura oli tavattoman terapeutista, ja minulle tasapainottavaa. Ehkäpä minulla sitten on jonkinlainen hevosmiehen sielu.

Kuvassa näkyy Karkialammen entinen ruokalarakennus, jossa sain kunnian toimia keittiöpossuna. Uranvalintani ei ollut vapaaehtoinen, vaan johtui siitä, että varusmiestoverini halusivat eräänä iltana kylvettää kirjurin paljussa, ja siinä painin tiimellyksessä särkyi vääpelin viskilasi, tai jokin tuoppi nyt kuitenkin. Se suuttui siitä senverran, että lähetti kirjurin keittiölle. Kun kysyin vääpeliltä, mikä olisi minun kohtaloni, se ärähti: *sinne joudat, saatana, sinäkin!* Niin meistä kummastakin tuli keittiöpossu, vaikka minä en osaa vielääkään laittaa ruokaa. Työ oli inhottavaa. Ruokalassa oli suuri konetiskimasiina, jonka syöttöpäähän minut laitettiin seisomaan, ja lappaamaan peltilautasia koneen kitaan. Olin minä väliin vastaanottopäässäkin, mutta samanlaista se oli. Tulee tuossa mieleeni, kuinka ruokalan silloinen alipupseeri joutui raastupaan, kun oli myynyt armeijan perunoita Mikkelin torilla omaan laskuunsa. Että kaikenlaista rosvoa sitä onkin liikenteessä!

Kuvassa näkyy Karkialammen entinen sotku, joka sijaitsi mäennyppylän päällä. Siitä oikealle sijaitsi niin sanottu Iitan baari, joka oli rakennettu paikalla työskennelleille timpureille ja muille rakennusmiehille ruokalaksi ja kahvilaksi. Iitan baarista sai parempia munkkeja, ja hinnat olivat halvempia kuin sotkussa. Paikka oli erinomainen tukikohta, josta saattoi lähteä tutkimusmatkoille Saaravuoren rinteille. Keittiöpossujen tulemisista ja menemisistä ei kukaan ollut kiinnostunut.

Oli tuossa puhetta saamastani B-luokituksesta. Kuvassa näkyvä rakennus oli Karkialammen sairaala, jossa oli minun aikani anakin yksi kuumetautiepidemia. Lääkäri oli kai niitä vanhoja kunnon hevoslääkäreitä. Meni hänen luokseen puhumaan kuntoisuusluokkani korotuksesta, jolloin lääkäri pillastui, ja suorastaan räähkyi, että se asia ei kuulunut minulle. En ollut kuulemma riittävän pätevä arvioimaan tuollaisia asioita. Olin siis B-mies, mutta ikäänkuin kiusallani osallistuin (ja ihan

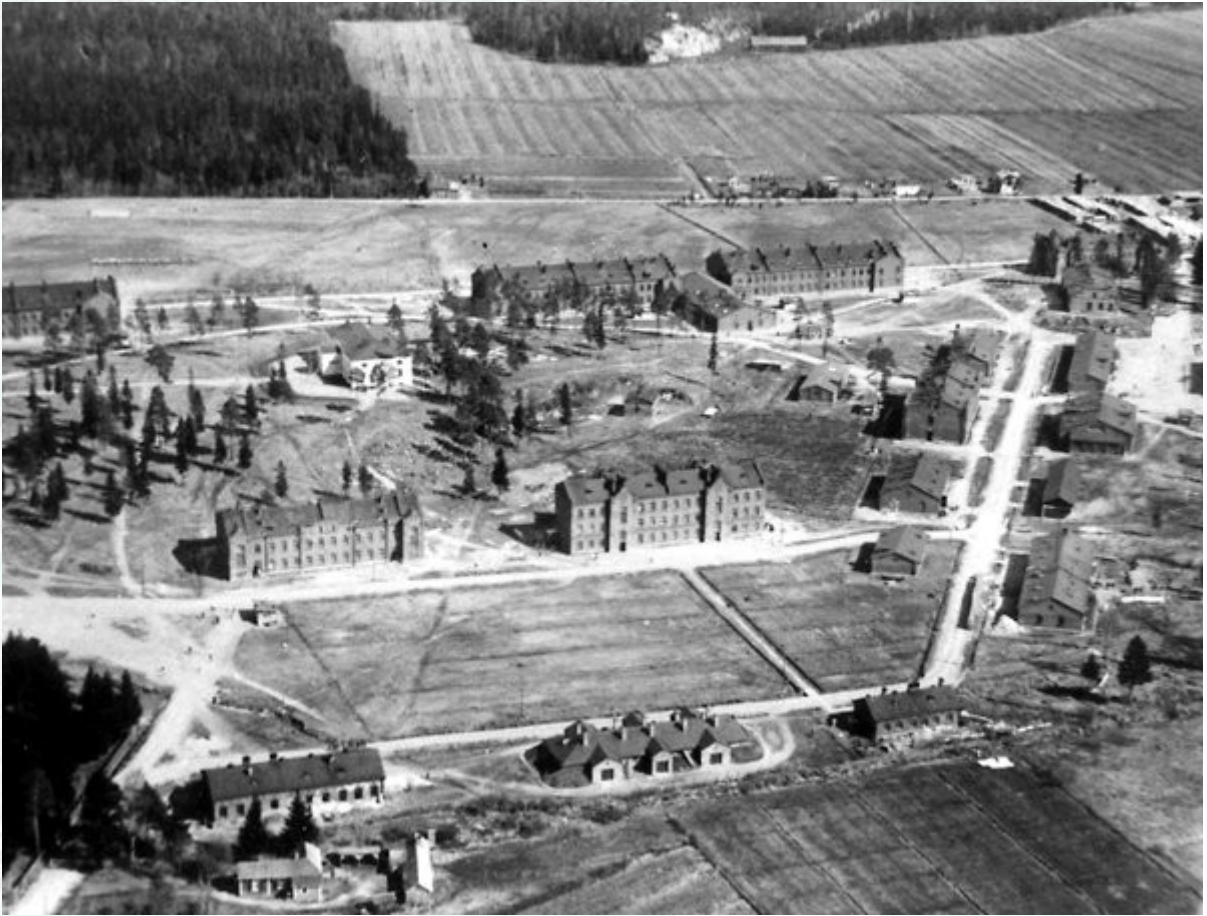
vapaaehtoisesti) loppusotaharjoitukseen, jossa poljettiin pyörällä Mikkelistä Puumalaan, mentiin erään salmen yli syöksyveneillä, ja poljettiin sitten Pistohiekan kautta takaisin Mikkeliin. Hieman ennen lähtöä Mikkeliin oli alkanut ankara lumituisku, ja tielle kertyi nopeasti yli kaksikymmentä senttiä lunta. Sellainen laittaa hyvänkin pyörämiehen lujille saatikka sitten punttien nostelijat ja hemohessimiehet. Minulla oli vankka kokemus pyörälläajamisesta, jonka sain käydessäni oppikoulua Tainionkoskella. Maantiet saattoivat hyvinkin olla auraamattomia aamuisin, joten kyllä siinä oppi ajamaan umpihangessa. Selvisinkin raskaasta pyörämarssista hyväkuntoisena Mikkeliin kasarmille saakka, vaikka monet bodarit ja fyysisellä kunnollaan retostelleet uupuivat Puumalantien varteen. Sinne ne kellahtivat, ja jonon perässä kulkeva auto poimi heitä kyytiinsä. Väsyneitä sankareita kaikki tyynni.

Lahti lääkintäaliupseerikoulu - Hennala

Hennalan varuskunta on nykyään lakkautettu, joten lienee turhaa enää etsiä niitä puitteita joissa käydä junttusin lääkintäaliupseerikoulua. Tämä koulu siis sijaitsi Lahdessa, Hennalassa, josta oheinen ilmakuva. Vasemmassa yläneljänneksessä oleva rakennus oli sotku, joka oli oikeastaan entinen ortodoksikirkko. Siellä muuan helsinkiläinen muusikko pimputteli pianoa, ja kertoi tuntevansa kaikki senaikuiset muusikkojulkikkiset, ja kertoi kuinka helppoa oli tehdä biisejä. Ei tarvinnut muuta kuin pimputella satunnaisia sävelkulkuja, niin kyllä siitä aina kehittyi jotakin. Kun sitä pyydettiin, että teepä nyt yksi biisi malliksi, se sanoi, ettei ollut oikein siinä vireessä. Sotkun rinteessä oppilaat harjoittelivat aurinkoisina päivinä sidontaa. Piti tehdä paljon suomuja, ja suomujahan sitä sitten tehtiin, ja purettiin sidokset välillä, ja taas voitiin suomutella. Kuvan rakennuksista ei kuitenkaan voi aivan varmasti tunnistaa silloista, ikivanhaa kasarmirakennusta, mutta noiden joukossa se kuitenkin oli. Muistan sen siitä, että kerran tulin Lahteen henkilöauton kyydissä, ja kävelin Helsinkiin menevältä tieltä aukion yli kassulle, ja sama aukio näkyy ilmakuvassa vieläkin, ja alkaa kuvan yläreunasta kulkevan vaakasuonassa kulkevan tien toiselta puolen. Tupaan, jossa nukuttiin, mahtui 120 miestä, ja haju oli sen myötä melkoinen. Alakerrassa sijaitsivat kouluttajien tuvat, ja muita tiloja. On vaikeaa muistaa enää yksittäisiä tapauksia, mutta jotakin saataan vielä muistaakin. Olin kerran päivystämässä, kun komppaniaan tuli joku kanta-aliupseeri, ja sanoi minulle huolimattomasti, että hänet pitää herättää kun kersantti joku hemmetin vir-virvoitus-virvalo höm-höm-höm -tulee. No, pian komppanian eteen pysähtyy Lahden oluen auto, ja apumiehet alkavat kantaa siitä limpparikoreja sisään. No vot, ajattelin, että tästä sitä sitten oli kysymys - ja menin herättämään kanta-aliupseerin, ja sanoin: *no nyt ne virvoitusjuomat sitten tulivat!* Mies ärähti: *mitkä helvetin virvoitusjuomat - Minä tarkoitin kersantti Virvaloa, mikä hemmetin tonttu te oikein olette?* Mitä koko hommaan noin muuten tulee, en ole missään nähnyt yhtä paljon silmänpalvontaa ja upseerien perseen nuolemista kuin aikanaan Hennalassa. Etevimmät pistehitsarit tulivat tietenkin valituksi oppilaskunnan johtoon, ja olivat muutoinkin päällepäsmäreinä. Ruokailuun liikuttiin tehostetun sotilaallinen äyhkinän

saattelemana, jotta kapiaiset huomaisivat että ollaan jonkinsortin upseeriainesta. Vaikka minut lähetettiin takaisin Mikkeliin kesken kurssin, ja jäin samalla vaille alikersantin natsoja, minut kutsuttiin myöhemmin ainakin kahteen sotaharjoitukseen lääkintämiehenä, mutta mitään ylennystä en niissäkään saanut. En ollut oppinut äyhkimään riittävän sotilaallisesti. En siis voi kehuskella ainakaan sotilaallisilla meriiteillä, mutta olenkin aina arvostanut enemmän akateemisia ansioita.

Valitettavasti sinä aikana jonka sain viettää aliupseerikoulussa ei juurikaan valokuvaltu. Siksi minulla oli huomattavia vaikeuksia hankkia valokuvia lääkintäaliupseerikoulun kasarmista, ja lopulta löysin vanhan valokuvan, joka on tavattoman selkeä, ja kertoo oikeastaan kaiken. Koulukasarmi sijaitsee kuvassa keskellä, ja sen takana on sotku (sotilaskoti), joka oli ollut aiemmin jonkinsortin kappeli. Kuvan yläosassa sijaitsevan kapean tien korvasi myöhemmin leveä, Helsinkiin johtava valtamaantie. Jotkut ihmiset toivat minut kerran Lahteen, ja jättivät minut tuon tien varteen, josta kävelin kasarmille.

Sotilasmestyksen ja ylennysten puuttuminen saattaa johtua siitä, että jouduin potemaan marssimurtumaa kuvassa näkyvään KSS2 -sairaalaan. Olin kärsinyt kipeästä jalkapöydästä jo Mikkelin aikoihin, mutta Lahdessa vaivat äityivät pahoiksi. Marssimurtumastani johtuen tulin luokitelluksi B-mieheksi, ja se kai näkyi amejahemmojen kirjanpidossa. Sain asiantilan korjattua vasta armeijan jälkeen, jolloin sain uusitun sotilaspassin. Sen julkinen polttaminen olisi ollut jotenkin turhanaikaista, koska en olisi joutunut luopumaan mistään kaikkein vähiten kunniaista.

Hennalan kasarmialueelle ei **Google Street View** -kuvausautoja aikanaan päästetty. Ikäänkuin siellä nyt olisi ollut mitään erityisiä sotasalaisuuksia! Kuvassa näkyy kuitenkin pääportti, ja jos oikein tarkkaan katsoo, näkyy tien oikeassa laidassa musta ihmishahmo, joka pakenee kauhuissaan kasarmialueelta. Luin netistä jutun että **Googlen** kuvausautoa ei oltu päästetty ajelemaan Hennalassa, ja asiasta kertonut kapiainen perusteli tätä sillä, että sotasalaisuuksia on niin helppo urkkia, ja että satelliiteistakin näkee

kaikenlaista. Sen kokemuksen perusteella joka minulla tuosta paikasta on, ei siellä ainakaan ennenvanhaan ollut juuri mitään mielenkiintoista, ja kaikki oli tavanomaistakin tavanomaisempaa. Oli vain joukko vanhoja kasarmeja, ja vanhoja tykkejä vedeltiin kentällä edestakaisin. Tai sidottiin kääreitä niin, että syntyi suomuja. Ja koko aikana ei mainittu sanaakaan siitä salaisuudesta, että siellä oli ollut viime vuosisadan alkutaipaleella punavankileiri, ja että siellä oli ammuttu ihmisiä. Miksi tästä salaisuudesta vaiettiin?

